

1.pielikums

STUDIJU KURSA APRAKSTS

1. STUDIJU KURSA NOSAUKUMS **VADĪBAS PAMATI, ORGANIZĀCIJAS UN PERSONĀLA VADĪŠANA**

2. STUDIJU KURSA LĪMENIS

Profesionālā maģistra studiju programma

3. STUDIJU PROGRAMMAS NOSAUKUMS

Sabiedrības un iestāžu vadība

4. KREDĪTPUNKTI

1

5. KURSA AUTORS

Dr. filos., doc. Lilija Gorbaceviča

6. KURSA MĒRĶIS UN UZDEVUMI

- iepazīstināt ar vadības teorijas vēsturi un mūsdienu vadības koncepcijām, lai palīdzētu izveidot kompleksu pieeju vadības situācijai;
- iemācīt pamatot pārmaiņu nepieciešamību izanalizēt galvenās motivācijas teorijas;
- sniegt priekšstatu par motivācijas lomu un tās nozīmi vadības sistēmā, kā arī indivīda un grupas motivācijas īpatnības;
- iemācīt izveidot kompleksu pieeju organizācijas analīzē un modelēt sistēmas;
- iemācīt veidot organizācijas struktūras, izejot no konkrētas situācijas, novērtēt organizatoriskās darbības efektivitāti, izmantojot organizatoriskās struktūras analīzi;
- iemācīt izvēlēties vadības stilu, atbilstoši konkrētai situācijai, saistīt vadības stilu ar varas izpratni.

7. KURSA SATURS

Vadība kā sabiedriska parādība. Zinātniskā menedžmenta galvenās skolas. Vadības mērķi un funkcijas. Vadīšanas veidi (mehāniskais un organiskais). Darba strukturēšanas problēma.

Organizācijas iekšējā vide. Organizācijas ārējā vide. Lēmumu pieņemšanas modeļi. Komunikācijas. Motivācija. Organizācija kā sistēma. Organizācijas modeļi. Organizācijas struktūra. Darba sadale organizācijā. Procesi organizācijā. Organizācijas kultūra. Vadītājs un līderis organizācijā. Vadīšanas stili. Darbs komandā. Mazas organizācijas (firmas) vadīšana. Reklāmas loma organizācijas efektivitātē. Organizācijas efektivitāte.

Personāla loma postindustriālajā sabiedrībā. Personāla vadīšanas mērķi un uzdevumi. Personāla vadīšanas politika: veidi un faktori. Cilvēkresursu plānošana, atlase un komplektēšana. Personāla motivēšana. Personāla vērtēšana. Personāla vadīšana un varas problēma. Konflikti organizācijā. Vadītāja laika organizācija.

8. PRASĪBAS KREDĪTPUNKTU IEGŪŠANAI

Eksāmens

10. LITERATŪRA

1. Līdumnieks A. Vadīšana. Ogre, 1994.
2. Beļčikovs J., Praude V. Menedžments. Rīga, 1999.
3. Bokums Z., Forands I. Personālvadības rokasgrāmata. R., Kamene, 2000.
4. Forands I. Personālvadība. Rīga, 1998.
5. Forands I. Vadītājs. Vadīšana. Rīga, 1999.
6. LR Darba likumdošanas kodekss (ar grozījumiem un papildinājumiem). R., 1999.g.
7. Praude V., Beļčikovs J. Menedžments. Teorija un prakse. Vaidelote, 1996.
8. Spule Ā. Praktiskais personālmenedžments. Turība, Biznesa augstskola, 1998.
9. Management: Theory and Practice. G.A. Cole DP Publications, 1996.
10. Personal Management. G.A. Cole DP Publications, 1997.
11. Scholz C.H. Personal management. Munhen, 1989.
12. Дафт Р.Л. Менеджмент. Питер, 2000.
13. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Москва, 1993.
14. Файоль А. Общее и промышленное управление. Москва, 1992.
15. Холл Р.Х. Организации. – Питер, 2001.

STUDIJU KURSA APRAKSTS

1. STUDIJU KURSA NOSAUKUMS

ZINĀTNISKĀ DARBA PAMATI

2. STUDIJU KURSA LĪMENIS

Profesionālā maģistra studiju programma

3. STUDIJU PROGRAMMAS NOSAUKUMS

Sabiedrības un iestāžu vadība

4. KREDĪTPUNKTI

1

5. KURSA AUTORS

Dr. psihol. I.Kokina, Dr. hist. A.Ivanovs

6. KURSA MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Iepazīstināt ar zinātniski pētnieciska darba teorētisku un praktisku pusi, ar sociālās izziņas specifiku, izveidot dažas nepieciešamas iemaņas patstāvīga zinātniski pētnieciska darba veikšanai un pētījuma (maģistra darba) izveidei.

7. KURSA SATURS

1. Priekšstats par zinātni un zinātnisku darbu. Zinātņu tipoloģija un sistēma. Zinātniskuma kritēriji. Zinātniskuma ideāls.
2. Sociālā izziņa, tās īpatnības, iespējas un ierobežojumi. Humanitārās un sociālās zinātnes 19.gs. – 21.gs. sākumā. Sociālās izziņas drošums un ticamība. Subjektivitātes un objektivitātes korelācija.
3. Pētniecības metodes. Metožu tipoloģija.
4. Pētījuma metodoloģija.
5. Pētījums (maģistra darbs). Pētījuma loģika un struktūra: ievads; teorētiskā daļa; praktiskā (lietišķa, empīriskā) daļa; secinājumi.
6. Pētījuma izstrāde: pētāmās problēmas izvēle; tēmas formulējums, zinātniskās pētniecības darba plānošana; darba mērķa izvirzīšana un uzdevumu formulēšana; informācijas meklēšana, vākšana, apzināšana; pētījuma metožu izvēle; informācijas analīze un sintēze.
7. Darba noformēšana. Zinātniskā aparāta izveide.

8. PRASĪBAS KREDĪTPUNKTU IEGŪŠANAI

Kopējais stundu skaits: 16 kontaktstundas un 24 stundas patstāvīgajam darbam; maģistra darba ievaddaļas uzmetuma sagatavošana.

Pārbaudījums – ieskaite.

9. STUDIJU VALODA

Latviešu

10. LITERATŪRA

1. Kursa darbu, bakalaura darbu un maģistra darbu izveide. – Rīga, 1997.
2. Pedagoģijas bakalaura un maģistra darbu izstrādāšana,

- noformēšana un aizstāvēšana (metodiskie norādījumi). – Daugavpils, 2002.
3. Babbie, E. The Practice of Social Research. – 4th ed. – Belmont (Calif.), 1986.
  4. Comparative Methodology: Theory and Practice in International Social Research / ed. by E.Øyen. – London, 1990.
  5. A Short History of Science.- Garden City (N.Y.), 1959.
  6. Silverman, D. Interpreting Qualitative Data: Methods for Analysing Talk, Text and Interaction. – 2nd ed. – London, etc., 2001.
  7. Simon J.L. Basic Research Methods in Social Science: The Art of Empirical Investigation. – N.Y., 1969.
  8. Socioloģisko pētījumu metodoloģija, metodika un tehnika. – Rīga, 1981.
  9. Stake R.E. The Art of Case Study Research. – London, etc., 1995.
  10. Вартофский М. Модели: Репрезентация и научное понимание. – Москва, 1988.
  11. Гадамер Х.-Г. Истина и метод. – Москва, 1988.
  12. Миллс Ч. Социологическое воображение. – Москва, 1998.
  13. Рассел Б. Человеческое познание: Его сферы и границы. – Киев, 1997.
  14. Семенова В.В. Качественные методы: Введение в гуманистическую социологию. – Москва, 1998.
  15. Тосака Дзюн. Теория науки. – Москва, 1994.
  16. Уайтхед А.Н. Наука и современный мир // Уайтхед А.Н. Избранные работы по философии. – Москва, 1990.
  17. Философия и методология науки. – Москва, 1996.
  18. Ядов В.А. Социологическое исследование. – Москва, 1987.

STUDIJU KURSA APRAKSTS

1. STUDIJU KURSA NOSAUKUMS *POLITIKAS SOCIOLOĢIJA*

2. STUDIJU KURSA LĪMENIS Profesionālā maģistra studiju programma

3. STUDIJU PROGRAMMAS NOSAUKUMS Sabiedrības un iestāžu vadība

4. KREDĪTPUNKTI 2

5. KURSA AUTORS Dr. hist. A.Ivanovs

6. KURSA MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Sniegt pamatzināšanas par galvenajām pētniecības jomām politikas socioloģijā, izveidot izpratni par tās kategorijām un pamatjēdzieniem (valsts, politika, politiskā sistēma, pilsoniskā sabiedrība, politiskā vara, politiskais režīms u.c.). Pamatot un parādīt politikas nesaraujamu saistību ar sociālajiem procesiem, izveidot prasmi patstāvīgi un adekvātajā zinātniskajā līmenī analizēt politiskus procesus un valsts darbību.

7. KURSA SATURS

1. Politikas socioloģijas tapšana un mūsdienu stāvoklis. Politikas socioloģijas priekšmets un izpētes objekti. Politikas socioloģija kā socioloģijas nozare. Politikas socioloģija un politikas zinātne.
2. Politikas socioloģijas pamatjēdzieni.
3. Metodoloģiskās pieejas politikas socioloģijā. Empīriskās metodes politisku un sociālu problēmu izpētē. Politikas socioloģijas atziņu drošums un ticamība.
4. Politikas jēdziens. Politikas veidi un formas. Politikas struktūra. Politikas veidošana. Politikas analīze.
5. Valsts kā sociālais un politiskais institūts. Valsts tapšana. Valsts uzdevumi un funkcijas. Valsts aparāts un birokrātija. Valsts formā.
6. Politiskais režīms. Režīmu tipoloģija.
7. Politiskās sistēmas jēdziens. Valsts politiskajā sistēmā. Politiskā sistēma un pilsoniskā sabiedrība. Politiskās sistēmas modeļi. Politiskās sistēmās funkcionēšana. Politisko sistēmu transformācijas.
8. Partijas, interešu grupas, politiskās organizācijas, sociālās kustības politikā.
9. Politiskā vara. Varas elitiskie un plurālistiskie modeļi. Sociālā stratificēšanās un politiskās elites veidošanās. Elites un masu savstarpējās attiecības. Vēlēšanas. Varas sadale.
10. Politiskā kultūra. Politiskās kultūras elementi. Politiskās kultūras veidošanās. Politiskā kultūra un sabiedriskā doma.

**8. PRASĪBAS
KREDĪTPUNKTU
IEGŪŠANAI**

Kopējais stundu skaits: 6 kontaktstundas un 10 stundas patstāvīgajam darbam; referātu sagatavošana un aizstāvēšana, piedalīšanās diskusijās.

Pārbaudījums – eksāmens.

**9. STUDIJU
VALODA**

Latviešu

10. LITERATŪRA

1. Apine I. Politoloģija: Ievads etnopsiholoģijā. – Rīga, 2001.
2. Ašmanis M. Politikas saturs.- Rīga, 1995.
3. Ašmanis M. Politoloģija. Politikas izziņa. Vara. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2001.
4. Cipeliuss R. Vispārējā mācība par valsti. – Rīga, 1998.
5. Demokrātijas pamati: Grāmata vispārīzglītojošām skolām.- Rīga, 1993.
6. Ievads politikā. – Rīga, 1998.
7. Ikstens J. Politikas pamati.- Rīga: Zvaigzne ABC, 2001.
8. Integrācija un etnopolitika / E. Vēbera red. – Rīga, 2000.
9. Īsākais ceļš uz varas olimpu: Vēlēšanu kampaņu metodika. – Rīga, 1998.
10. Kaneti E. Masa un vara. – Rīga, 1999.
11. Kuleša V.T., Vinčoreks P. Demokrātija: 20. gs. nogalē. - Rīga, 1996.
12. Laķis P. Vara un sabiedrība. – Rīga, 1997.
13. Lamentovičs V. Mūsdienu valsts: Mācību līdzeklis.- Rīga, 1996.
14. Mūsdienu politiskā filosofija. – Rīga, 1998.
15. Nacionālā politika Baltijas valstīs. – Rīga, 1995.
16. Ozolzīle G. Demokrātija: Teorija un prakse. – Rīga, 1998.
17. Pilsoniskā apziņa / E. Vēbera red. – Rīga, 1998.
18. Rodins M. Politoloģija: Ievads salīdzināmajā politikā. – Rīga, 2000.
19. Socioloģijas skaidrojošā vārdnīca: Skolām un pašmācībai.- Rīga, 1997.
20. Tauriņš G. Politika: (Intelekts, kultūra, atbildība). 1. daļa. Politoloģijas pamati. – Rīga, 1999.
21. Vēbers M. Politika kā profesija un aicinājums. – Rīga, 1999.
22. Chalfant H.P., LaBeff E. Understanding People and Social Life.- N.Y., etc., 1988.
23. Easton D. A Systems Analysis of Political Life.- N.Y., 1965.
24. Eitzen D.S., Zinn M.B. In Conflict and Order.- Boston, etc., 1991.
25. Marger M.N. Elites un Masses: An Introduction to Political Sociology. – 2nd ed. – Belmont (CA), 1987.
26. Parenti M. Democracy for the Few. – 5th ed. – N.Y., 1988.
27. Арон Р. Демократия и тоталитаризм. – Москва, 1993.
28. Арон Р. Этапы развития социологической мысли.- Москва, 1993.
29. Вебер М. Избранное: Образ общества. – Москва, 1994.
30. Вятр Е. Социология политических отношений. – Москва, 1979.
31. Истон, Дэвид. Новая революция в политической науке// Социально-политический журнал.- 1993.- NN№ 8.

32. История политических и правовых учений.- Москва, 1995.
33. Манхейм К. Диагноз нашего времени. – Москва, 1994.
34. Матвеев Р.Ф. Теоретическая и практическая политология.- Москва, 1993.
35. Миллс Ч. Властвующая элита. – Москва, 1959.
36. Мурадян А.А. Двуликий Янус: Введение в политологию.- Москва, 1994.
37. Санистебан Л. Основы политической науки.- Москва, 1992.
38. Халипов В.С. Власть: Основы кратологии. – Москва, 1995.
39. Шацкий Е. Утопия и традиция.- Москва, 1990.
40. Эйзенштадт Ш. Революция и преобразование обществ. – Москва, 1999.